

Публічна заява FATF – жовтень 2019 року

Париж, 18 жовтня 2019 року – Група з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) – це світова організація, яка встановлює стандарти у сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (ПВК/ФТ). Для захисту міжнародної фінансової системи від ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму та з метою заохочення підвищення рівня додержання стандартів у сфері ПВК/ФТ, FATF визначає юрисдикції, які мають стратегічні недоліки та співпрацює з ними з метою усунення виявлених недоліків, що становлять ризик для міжнародної фінансової системи.

Юрисдикції щодо яких FATF закликає своїх членів та інші юрисдикції застосовувати контрзаходи з метою захисту міжнародної фінансової системи від постійних та значних ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму.

Корейська Народно-Демократична Республіка (КНДР)

У FATF залишаються занепокоєння щодо нездатності КНДР усунути значні недоліки режиму ПВК/ФТ та серйозну загрозу, яку вона становить для цілісності міжнародної фінансової системи. FATF закликає КНДР до невідкладного та чіткого усунення недоліків у сфері ПВК/ФТ. Більше того, FATF є занепокоєною загрозою, спричиненою незаконною діяльністю КНДР, пов'язаною з розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням.

FATF підтверджує свій заклик від 25 лютого 2011 року до країн-членів та всіх юрисдикцій рекомендувати своїм фінансовим установам приділяти особливу увагу діловим відносинам та операціям з КНДР, включаючи компанії та фінансові установи КНДР, та тих, хто діє від їх імені. Окрім підвищеної уваги, FATF закликає країни-члени та всі юрисдикції застосовувати ефективні контрзаходи, та цільові фінансові санкції відповідно до діючих Резолюцій Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй (Резолюцій РБ ООН) з метою захисту своїх фінансових секторів від загроз відмивання коштів, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, які несе КНДР. Юрисдикції повинні здійснити необхідні заходи для закриття діючих на їх територіях філій, відділень та представництв банків КНДР та припинення кореспондентських відносин з банками КНДР, якщо таке вимагається відповідними Резолюціями РБ ООН.

Юрисдикції щодо яких FATF закликає своїх членів та інші юрисдикції застосовувати відповідно до Рекомендації 19: 1) посилені заходи з нагляду для відділень та філій фінансових установ, розташованих в Ірані; 2) посилені відповідні механізми звітування чи систематичного звітування про фінансові операції; та 3) посилені вимоги зовнішнього аудиту для фінансових груп відносно їх будь-яких відділень та філій, розташованих в Ірані.

Іран

У червні 2016 року, FATF привітала прийняття Іраном на високому рівні політичного зобов'язання щодо усунення своїх стратегічних недоліків у сфері ПВК/ФТ, та його рішення у пошуку технічної допомоги щодо імплементації Плану дій.

У листопаді 2017 року, Іран запровадив процедуру декларації готівки. У серпні 2018 року, Іран вніс зміни до свого Закону щодо боротьби з фінансуванням тероризму та в січні 2019 року, Іран також вніс зміни до свого Закону щодо протидії відмиванню коштів. FATF відзначає прогрес щодо цих законодавчих зусиль. Законопроекти про ратифікацію Палермської Конвенції та Конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму прийняті Парламентом, але ще не набрали чинності. Як у випадку будь-якої країни, FATF може розглядати лише те законодавство, яке набрало чинності в повній мірі. Коли необхідне законодавство набере чинності в повній мірі, FATF розгляне це поряд з існуючим законодавством, яке набрало чинності для визначення того, чи відповідають заходи, які містяться в ньому, Плану дій Ірану, згідно стандартів FATF.

В січні 2018 року термін Плану дій Ірану закінчився. У жовтні 2019 року, FATF зазначила, що ще залишилися невиконані пункти Плану та Іран повинен у повній мірі забезпечити: (1) належну кримінальну відповідальність за фінансування тероризму, в тому числі усунувши виключення для групи осіб включених у список як таких, що “намагаються припинити іноземну окупацію, колоніалізм та расизм”; (2) виявлення та заморожування терористичних активів відповідно до Резолюцій РБ ООН; (3) відповідну та обов'язкову процедуру належної перевірки клієнта; (4) уточнення, що подання повідомлень про підозрілі операції щодо спроб проведення операцій, пов'язаних з фінансуванням тероризму охоплюються законодавчою базою Ірану; (5) демонстрування того, як органи влади визначають та накладають санкції на неліцензованих надавачів послуг з переказу коштів/цінностей; (6) ратифікацію та імплементацію Палермської Конвенції та Конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму, та уточнення спроможності надавати взаємну правову допомогу; та (7) гарантування, що фінансові установи здійснюють перевірку на предмет наявності в грошових переказах повної інформації про відправника та бенефіціара.

На засіданні, що відбулося в червні 2019 року, FATF вирішила закликати усіх своїх членів та юрисдикції вимагати проведення посиленних заходів з нагляду для відділень та філій фінансових установ, розташованих в Ірані. Згідно з Публічною заявою у червні 2019 року, FATF вирішив на цьому тижні закликати своїх членів та закликати всі юрисдикції запровадити вдосконалені відповідні механізми звітності або систематичну звітність про фінансові операції; і вимагає підвищених вимог до зовнішнього аудиту для фінансових груп стосовно будь-яких філій та дочірніх компаній фінансових установ, розташованих в Ірані.

Якщо до лютого 2020 року, Палермська Конвенція та Конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму не набуде чинності для Ірану відповідно до стандартів FATF, тоді FATF повністю скасує призупинення заходів протидії та буде закликати своїх членів та всі юрисдикції застосовувати ефективні заходи протидії, згідно з Рекомендацією 19¹.

Визнаючи той факт, що Іран нещодавно прийняв підзаконний акт в сфері ПВК/ФТ, який FATF ще не переглянув, FATF висловлює розчарування тим, що План дій залишається невиконаним. FATF розраховує на те, що Іран швидко піде по шляху реформ, щоб забезпечити виконання всіх решти пунктів шляхом завершення та впровадження необхідних реформ у сфері ПВК/ФТ.

Іран залишиться в Публічній Заяві FATF, доки План дій не буде повністю виконано. Поки Іран не здійснить заходи, що необхідні для усунення недоліків, визначених у Плані дій щодо протидії фінансуванню тероризму, у FATF залишатимуться занепокоєння щодо ризику фінансування тероризму, що несе Іран, та викликаною цим небезпекою для міжнародної фінансової системи. Відтак, FATF закликає країни-члени та всі юрисдикції продовжувати рекомендувати своїм фінансовим установам застосовувати посилені заходи належної перевірки щодо ділових відносин та операцій за участю фізичних та юридичних осіб з Ірану, відповідно до 19 Рекомендації FATF, в тому числі щодо: (1) отримання інформації відносно підстав для запланованих операцій; та (2) проведення посиленого моніторингу ділових відносин, збільшуючи кількість та час контролів, які застосовуються, а також відбору зразків операцій, які потребують подальшого вивчення.

¹Країни повинні мати можливість застосовувати відповідні заходи протидії, коли до цього закликає FATF. Країни також повинні мати можливість застосовувати заходи протидії незалежно від будь-якого заклику FATF до цього. Такі заходи протидії повинні бути ефективними та пропорційними ризикам.

Пояснювальна записка до Рекомендації 19 визначає приклади заходів протидії, які можуть бути вжиті країнами.